

DE VERGUISDE STAD



HET BOEK VAN
HENNO EGGINKAMP



In 2018 bestond de Amsterdamse Bijlmermeer alweer 50 jaar. Een mooie aanleiding voor Henno Eggenkamp om zijn Bijlmerboek eens af te maken. Dat boek is er nu, mede dankzij zijn 51-jarige aanwezigheid in de Bijlmer, zijn archief en de interviews met de belangrijke spelers in het Bijlmer drama: van Stad van de Toekomst naar getto, sloop en wederopstanding.

Er waren o.a. gesprekken met Paul Bos (projectbureau Hoogbouw Bijlmermeer, '83-'86), Louis Genet (wethouder te Amsterdam), René Grotendorst (directeur Nieuw Amsterdam), André Thomsen, (hoogleraar TU te Delft), Ashok Bhalotra (bedenker nieuwe visie voor de Bijlmer) en de managers van het Projectbureau Vernieuwing Bijlmermeer ('92-2017): Martin Mulder, Igor Roovers en Robert Leferink

Het schrijven duurde met korte en lange tussenpozen 15 jaar. Een uitgever werd nooit gevonden, dan maar zelf doen. Het manuscript van 214 pagina's wordt geïllustreerd met vele foto's, citaten, tekeningen en inserts over specifieke zaken, zoals de verdoemde garagehuur.

Er is ook een 2de, aanvullend boek: **'De stormachtige levensloop van een utopisch woonpark'**. In 60 pagina's krijgt de lezer middels jaartallen alle belangrijke gebeurtenissen op een rij, plus gegevens over leegstand en de vele plannen.

DE INHOUD

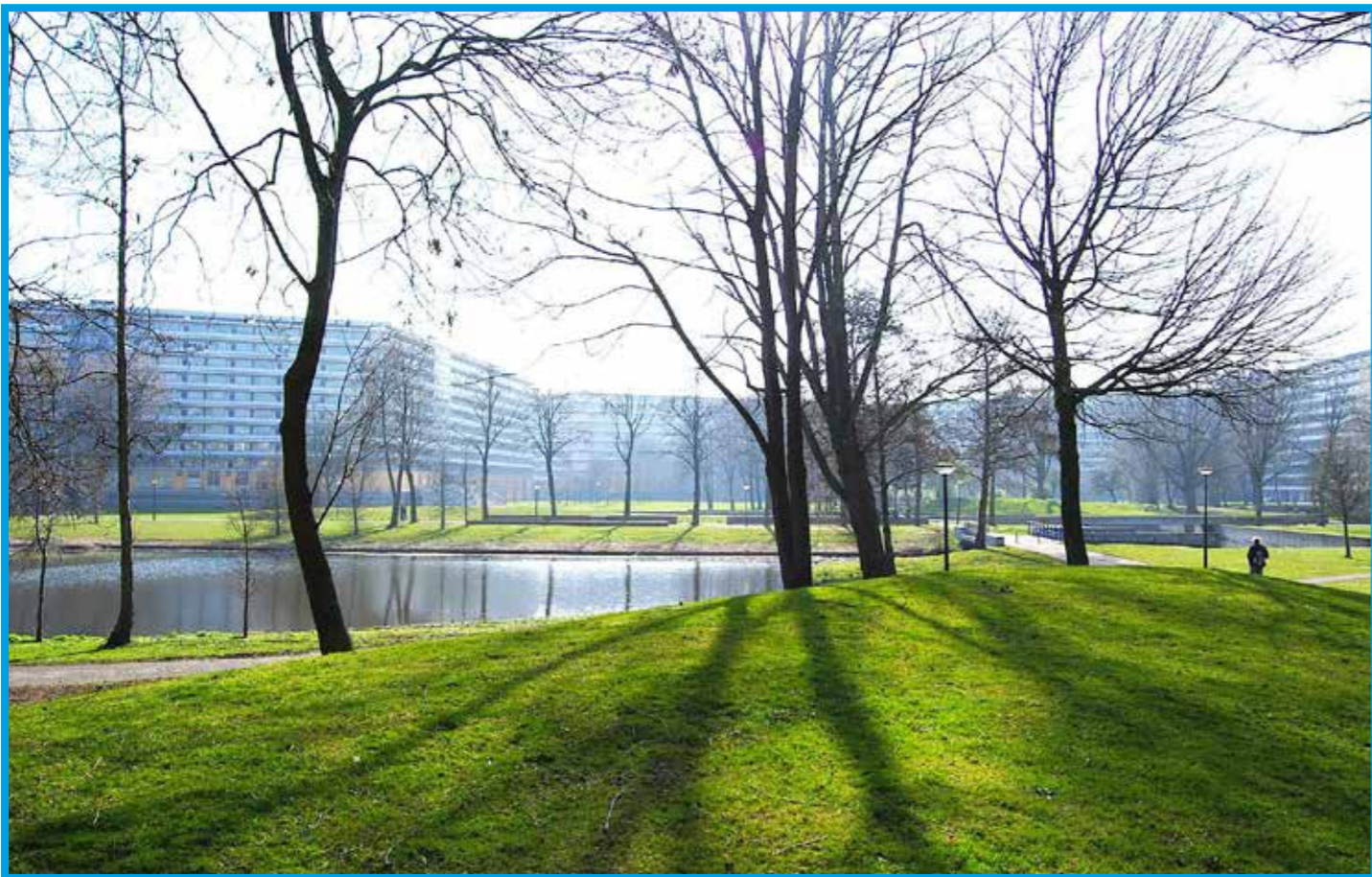
DE AUTEUR

Henno Eggenkamp is van huis uit journalist. In de jaren '70 en '80 was hij verbonden aan weekblad De Nieuwe Linie, redacteur bij Jeugdwerk Nu en bij Uitgeverij Espee. Hij schreef voor bladen als de Haagse Post, de VPRO-gids en Mensen van Nu, was radio- en tv-maker bij de KRO (Sjook), AVRO (Doebiedoe), de VPRO en de VARA (De Vrolijke Krisis) en maker van de strip Bink bij Ajax.

Naast journalist is Eggenkamp bovendien een van de oudste bewoners van de Bijlmer, vanaf 1969 tot op heden. Hij was er door de jaren heen ook een actief bestuurder van velerlei welzijnsorganisaties, een drijvende kracht achter de collectieve ruimten van De Nachtegaal en oprichter van de Bijlmer Galerie, het Blij met de Bijlmer Festival en het Bijlmer Museum.

Eggenkamps journalistieke achtergrond en engagement met 'z'n stad' kwamen in het verleden samen bij zijn bezigheden als hoofdredacteur van de lokale radio- en tv-stations LOB en Metro. De laatste jaren is hij actief als kritisch commentator op FB en via zijn blog Metro in de Bijlmer.





SYNOPSIS

Er was geen na-oorlogse stadsuitbreiding die zoveel media-aandacht genereerde als de Bijlmermeer, het gedroomde icoon van de wederopbouw. **De Verguisde Stad** vertelt haar geschiedenis vanaf de hoogmoedige aanneming der verlichtingsarchitecten dat met behulp van ratio en natuur een stedenbouwkundig ontwerp de mensheid naar individuele en collectieve ontplooiing kon brengen. Het verhaalt ook over de harde werkelijkheid van het politieke en bureaucratische onvermogen om andere dan gekende paden te bewandelen.

Henno Eggenkamp vertelt deze geschiedenis aan de hand van een vlot verlopend verhaal over de actoren in dit drama met een nadruk op wat er uiteindelijk gerealiseerd werd: een 'Stad van Aankomst', die al snel veroordeeld werd tot het eerste 'zwarte getto' der Nederlanden. De schuld werd grotendeels ten onrechte neergelegd bij het ontwerp en zijn uniforme hoogbouw, terwijl de falende politiek van opvang en volkshuisvesting nagenoeg buiten schot bleef. Gliphoeve werd als gevolg daarvan de beroemdste flat van Nederland.

Er volgde later veel halfslachtige pogingen de Bijlmer van een onvermijdelijke sloop te redden, zoals eind jaren '70 met de hulp van criminoloog en architect Oscar Newman, die de Bijlmer wilde redden met sloten en sociale controle. Een nieuwe reddingspoging leidde in '83 tot de op-

richting van woningcorporatie Nieuw Amsterdam en de instelling van het Projectbureau Hoogbouw Bijlmermeer. Andere plannen volgden, maar de sloophamer voor zo'n 55% van de Bijlmer galerijflats, ruim 7000 tot gruis, werd het 'juiste' antwoord. En ook alle garages moesten eraan geloven, net zoals het grootste deel van de verhoogde dreven. Daar bovenop werden 1500 sociale huurflats omgezet naar koopwoningen. De Bijlmer verwelkomde vanaf 1992 velerlei buurtjes met laagbouw en nieuwe vormen van midden- en hoogbouw complexen.

Het boek verhaalt ook over de bewoners, die zich in het 'getto' prima wisten te redden en er ten goede en ten kwade hun eigen samenleving bouwden: een nogal anarchistische wereld zonder rangen en standen met voor eenieder, die dat zocht een weldadige anonimiteit. Met dank aan de ruimte, en de uniformiteit der woningen. Een wereld bovendien van tolerantie en rijkdom aan diversiteit, opgebouwd door burgers uit Nederland, Suriname, de Antillen, Indonesië, Chili, Iran, Polen, Afghanistan, Pakistan, Sri Lanka, Egypte en bijvoorbeeld West-Afrika. Een stad ook waar vele homoseksuelen eindelijk voldoende woonruimte vonden. En middels Zwart Beraad, midden '90, werd de emancipatie van de gekleurde medemens een boost gegeven.

ZIE VERVOLG

VOLG DE BIJLMER

Dat kunt u doen op het internet:

'Bijlmer Museum': verhalen, reportages, fotoseries, cijfers en feiten

'Metro in de Bijlmer': een kritisch commentaar op de doorgaande geschiedenis.

Op Facebook kunt u terecht bij: **'Bijlmer Museum'** en **'Wonen in een museum'**.

'De Verguisde Stad' en **'De stormachtige levensloop van een utopisch woonpark'** (de Bijlmer in jaartallen) kunt u online bestellen bij **MIJNBESTSELLER.NL**

'De Verguisde Stad' is ook te koop bij boekhandels en Bolcom, maar alleen bij 'Mijn bestseller' is de verdienste voor uitgever en schrijver van betekenis.

De prijs van de boeken is respectievelijk 25 en 15 euro.

https://www.mijnbestseller.nl/henno_eggenkamp

VERVOLG SYNOPSIS

Haar naam makende geschiedenis is ondertussen nog lang niet voorbij. Het succes van de klusflat Kleiburg bewijst niet alleen de renaissance van de hoogbouw, maar ook de veerkracht van het stedenbouwkundig concept, zoals ook al aangetoond met Park Hill in Sheffield. Het was helaas te laat om een groter deel van Nassuth's Bijlmer te laten overleven.

De Verguisde Stad brengt een voor velen ongekende geschiedenis van de Bijlmermeer: tot heden nauwelijks beschreven in alle boeken die over haar verschenen zijn. Deze geschiedenis wordt aangevuld met beelden, documenten en andere bijlagen.

BURGEMEESTER VAN HALL bij slaan 1ste paal voor de Bijlmermeer in 1966: *'Amsterdam is meer dan binnenstad, Amsterdam is ook de Bijlmermeer en deze Bijlmermeer is een binnenstad van de grote randstad van de toekomst.'*



INHOUDSOPGAVE

- Intro en proloog: de voorgeschiedenis van de Bijlmer, produkt van Ebenezer Howard, Le Corbusier, CIAM en de woningwet van 1901.
- De verovering van Weesperkarspel voor de bouw van een Stad van de Toekomst: de Bijlmer.
- De geschiedenis van het eerste definitieve ontwerp in 1965.
- De eerste bewoners arriveren.
- De pers start een hetze tegen de hoogbouw met zijn konijnenhokken.
- Waarom de hoogbouw indertijd zo geliefd was.
- Het ontwerp met o.a. een grote rol voor privacy en daarnaast het ontmoeten en samen leven.
- De uitvoering van het concept ging zwaar gebukt onder tijdsdruk en opgelegde bezuinigingen.
- Het volle leven in de Grubbehoefte en bewonerscafé De Nachtegaal.
- Surinamers heffen de leegstand in de Bijlmer op, Glijphoeve wordt wereld beroemd.
- Uit Amerika arriveert Oscar Newman met zijn aanbevelingen over meer veiligheid.
- Een nieuwe mislukking: Hoptille

DE VERGUISDE STAD

- Huurverlaging en één grote nieuwe woningcorporatie, Nieuw Amsterdam, moeten de Bijlmer redden.
- De goede werken van Paul Bos en zijn Projectbureau Hoogbouw Bijlmermeer.
- Rem Koolhaas / OMA maakt een visionair plan maar vindt geen medestanders.
- De verloedering van winkelcentrum Ganzenhoef en het gelijknamige 'kultuutpaleis'.
- Wethouder Louis Genet maakt een prachtig sociaal plan, maar vindt een staatssecretaris op z'n weg.
- De sloopplannen krijgen applaus en geld.
- Er verschijnt een verlaagde Bijlmerdreef en een nieuwe woonbuurt: het Gulden Kruis.
- Zwart Beraad doet een succesvolle greep naar de macht. Hannah Belliot wordt 'burgemeester'.
- Het plan van Ashok Bhalotra.
- Het resultaat van sloop en nieuwbouw.
- De Bijlmer wordt meer Bims, de titel van Surinamers voor hun woonplaats in Amsterdam.
- Bijlagen en lijst boeken over de Bijlmer.